

کالوس‌زایی از نمونه برگ گیاه موسیر (*Allium hirtifolium*) با استفاده از تکنیک کشت بافت

مهسا اسدی

دانشجوی کارشناسی ارشد بیوتکنولوژی کشاورزی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه آزاد اسلامی دامغان

mbio66@yahoo.com

شهرام رضوان بیدختی

Shahramrezvan93@yahoo.com

استادیار گروه فیزیولوژی گیاهی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه آزاد اسلامی دامغان

علی اکبر وطن پور ازغندی

عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات بیوتکنولوژی کرج

Azghandi2001@yahoo.com

چکیده:

به منظور بررسی اثر غلظت‌های مختلف 2,4-D و Kin بر کالوس‌زایی در گیاه دارویی و صنعتی موسیر آزمایشی به صورت فاکتوریل و در قالب طرح کاملاً تصادفی در ۳ تکرار در دانشگاه آزاد اسلامی دامغان در سال ۱۳۹۳ آغاز شد. گیاه موسیر (*Allium hirtifolium*) از خانواده آلیوم و بومی ایران است. این گیاه به دلیل خواص دارویی و خوراکی و صنعتی ارزش تجاری زیادی دارد. این گیاه ارزشمند به علت تخریب مراتع، چرای بیش از حد و هجوم آفات به شدت در حال انقراض است. بنابراین ازدیاد موسیر برای تامین نیاز روز افزون و حفظ بقای آن بسیار حائز اهمیت است. به منظور بررسی امکان تولید کالوس از برگ حاصل از بذر گیاه موسیر در شرایط درون شیشه ای این مطالعه در قالب دو آزمایش به صورت فاکتوریل و در قالب طرح کاملاً تصادفی و با ۳ تکرار انجام شد. در آزمایش اول اثر 2,4-D در ۴ غلظت ۰، ۰/۵، ۱، ۲ میلی گرم در لیتر به عنوان فاکتور اول و kinetin در ۴ غلظت ۰، ۰/۵، ۱، ۲ میلی گرم در لیتر به عنوان فاکتور دوم مورد بررسی قرار گرفت. در آزمایش دوم اول اثر NAA در ۴ غلظت ۰، ۰/۵، ۱، ۲ میلی گرم در لیتر به عنوان فاکتور اول و BAP در سه غلظت ۰، ۰/۵، ۱ میلی گرم در لیتر به عنوان فاکتور دوم مورد بررسی قرار گرفت. در این تحقیق، باتوجه به نتایج حاصل از جدول تجزیه واریانس مشخص شد که، بهترین تنظیم کننده رشدی که به طور موفقیت آمیزی در القای کالوس وزن کالوس و زمان شروع کالزایی مورد استفاده قرار گرفته است تیمار ۱ میلی گرم در لیتر 2,4-D بود که در مقایسه با سایر غلظت‌های هورمونی مورد استفاده در این تحقیق موفقتر عمل کرد و از سطوح بالاتری برخوردار بود.

کلمات کلیدی: بذر، برگ، کالوس‌زایی موسیر، کشت بافت